

Rusi so zajeli maršala in 16 generalov pred Stalingradom

Zdaj so Rusi skoro popolnoma počistili Stalingrad nemške armade, ki je štela ob napadu lansko leto 330,000 mož.

Moskva, 1. feb.—Sovjetska armada je strla eno izmed zadnjih dveh garnizij pred Stalingradom. V rusko ujetništvo je padel nemški feldmaršal Friedrich Paulus. S tem so Rusi skoro popolnoma uničili 330,000 mož broječo nemško armado, ki je lansko leto pridrla pred Stalingrad in si tam skrhalo zobe. Vsega skupaj so Rusi zajeli pred Stalingradom 16 generalov. Dva od teh sta bila rojnska generala.

V Kavkazu so prodrli Rusi 30 milj do nemške utrjene postojanke pri Krasnodaru in kakih 35 milj še od oljnih pri Majkopu.

Pri Stalingradu se nahaja ena nemška garnizija sicer v severnem tovarniškem okraju. Te nemške čete

Angleški bombniki so vsipali bombe na Berlin, ko je Hitler vzpodbujal narod k zmagi

London, 30. jan.—Angleški bombniki so danes prvič izvedli napad na Berlin pri belem dnevu. Pa ga ni govoril Hitler, ki je bil v Berlinu. Bomba je padla na mesto, kjer je bil Hitler. Hitler je govoril, da je bil napad na mesto, kjer je bil Hitler. Hitler je govoril, da je bil napad na mesto, kjer je bil Hitler.

gazolinske postaje ne smejo več dajati kredita

Washington.—Od 1. februarja naprej gazolinske postaje ne smejo dati kredita na kredo. Tako je ukazal urad za kontrolo cen. Samo vozila, ki imajo etiketo "T" smejo dobiti naprej kredit.

pa prilika, da se poučite obdelovanje vrta

Obor, pod čigar pokroviteljstvom bodo v Clevelandu in okoliških mestih tečaj za pouk v vrtnarstvu, vabi one, ki bi radi kaj izvedeli o tem, da obiščejo izmed teh tečajev. Za namene tečajev je najboljša priprava, da se pridruži enemu od tečajev. Za namene tečajev je najboljša priprava, da se pridruži enemu od tečajev.

prota ju je spoznala v tem cestnega ropa

Sobota je porota na okrajni sodniški izreka krivdorek nad Joseph Hrovatinom in Andrew Millerjem, ki sta 23. oktobra ubila Alicij Cernigoj \$6,778 pred očmi njenih staršev, 5931 St.

V bolnišnici

Frank Zupan, 10313 Way, se je podal v Huron Rd. bolnišnico. Nahaja se v 4. nadstropju v sobi 434. Prijatelji ga bodo obiščejo vsak dan od 11 do 7 — 8 ure zvečer.

Ambulanca v džungli. — Domačini na novi Gvineji so najeti, da nosijo ranjene ameriške vojake na obvezovališče. Domačini na celi črti sodelujejo z okupacijsko armado, ker ne marajo Japoncev, ki postopajo z njimi prav divjaško.

V sanatoriju je zgorelo 28 invalidov

Seattle, Wash.—V sanatoriju za invalide v predmestju tega mesta je nastal ogenj, ki se je razširil s tako brzino, da so mogli rešiti samo 18 od 49 oseb v zavodu, 28 ožganih trupel so že dobili iz pogorišča.

GAZOLIN JE BIL KAKOR MANA

Lake Geneva, Wis.—Velik truck, ki je vozil 2,000 galon gazolina, je trčil z drugim vozilom. Tank je dobil luknjo in gazolin je začel liti na cesto. Prihiteli so avtomobilisti in odnašali gazolin, kakor je kdo mogel. Nabrala se jih je dolga vrsta in vsak ga je dobil, kolikor je imel posode. Policija je stala poleg in samo pazila, da ni kdo prižgal cigarete tam v bližini.

Iz raznih naselbin

Ely, Minn.—Pred dnevi je tukaj preminul George Skube, star 71 let in doma od Hinja pri Zužemberku. V Ameriki je živel 48 let in tukaj zapuščina ženo, v Chicagu oženega sina in nekeje v Illinoisu 80-letnega brata.

Joliet. — Pred dnevi je tukaj umrla Elizabeta Vardijan Zupančič, stara 72 let in rojena v Črnomlju v Beli Krajini. V Ameriki je bila čez 50 let in zapuščina nekaj pastorkov. — Dalje je preminul Louis Lužar, samski, star okrog 48 let in doma od Novega mesta. — Dne 8. t. m. je umrl znani gostilničar Fr. Skedel, star 57 let in doma tudi od Novega mesta. V Ameriki je bil 30 let in zapuščina ženo in dva sinova. — Dalje je umrla Mary Sardar, roj. Ratkovič, stara 43 let in doma iz Metlike v Beli Krajini. V Ameriki je prišla z materjo kot majhna deklica. — Nadalje je umrl Tomaž Muhič, star okrog 85 let in doma od Šmarjete na Dolenjskem. V Ameriki je živel 50 let in zapuščina dva sinova, dve hčeri in brata.

Smithfield, Pa. — Dne 11. januarja je tukaj umrl Jos. Celenšek, star 67 let in doma od Litije pri Sv. Križu, pod Čatežem. V Ameriki je bil čez 40 let in tukaj ni imel sorodnikov.

Kupujmo obrambne obveznice in znamke!

Našli so ponesrečeno vojaško letalo

Ukiah, Cal.—Zdaj šele so našli vojaško letalo, v katerem je potovalo 19 oseb iz Pearl Harborja v San Francisco. Letalo je zšlo v močan naliiv nad Kalifornijo in pri tem tresčilo v hrib nedaleč od tukaj. Letalo se je vnelo. V razvalinah letala so našli ožgana trupla vseh 19 potnikov.

DVE SESTRI, DVA BRATA IN 2 ŠTORKLJI

San Diego, Cal.—Dve setri, ki sta poročili dva brata, sta postale materi na isti dan. Mrs. Hugh Minter je porodila na božični večer hčerko, Mrs. Chas. Minter pa fantka. Prvi par se je poročil 8. marca 1940, drugi pa 8. marca 1942.

Vlagatelji stare banke bodo dobili dividendo

Likvidator North American Mortgage Co. naznanja, da bo 10. februarja plačal 40% dividende vlagateljem stare slovenske banke. Tudi vse vloge, ki znašajo \$15 ali manj, bodo izplačane. Prinesite svojo knjžico na North American Bank Co., 6131 St. Clair Ave. 10. februarja ali pozneje in dobili boste dividendo.

26 jih bo izgubilo gazolinske karte

Urad za kontrolo cen je ukazal odborom za racioniranje gazolina, da vzamejo 26 voznikom knjžice, ker so bili obsojeni na mestni sodnji, da so vozili hitreje kot 35 milj na uro. Klerk mestne sodnije da uradu za kontrolo cen vsak teden listo imen onih, ki so obsojeni radi prenašajo vožnje.

Oropana rojakinja

Neznani zlikovci so iztrgali ročno torbico Mrs. Louise Gornik iz 1424 E. 174. St. Rop se je pripetil na 37. St. in Woodland Ave., ko je šla Mrs. Gornik na delo.

Mr. Plut v bolnišnici

Radi zastrupljenja krvi se je moral podati v bolnišnico Frank Plut, priljubljeni baritonist Glasbene matice. Nahaja se v Polyclinic bolnišnici, warda A, kjer ga prijatelji lahko obiščejo.

Seja in zabava

Nocoj ob osmih bo seja dr. sv. Marije Magd. št. 162 KSKJ. Po seji bo nekoliko zabave. Tajnica bo pobirala asesment od šestih naprej.

Predsednik Roosevelt je zopet doma

Nate, pa same vozite!

San Leandro, Cal.—Nad voznika avtobusa, A. L. Andersona, sta se spravili dve ženski ter ga pošteno ošteli, ker ni ustavil, da bi izstopili na svoji ulici. Njima so se pridružile še druge pasažirke in od vseh strani so letale pikre besede na voznika. Ko je bilo vozniku dovolj, je stopil iz busa in rekel: "Nate, pa same vozite!"

To so podjetne ženske tudi storile. Ena je prišla za volan in poglala bus. Voznik pa na policijo, ki je bus dohitela. Drugega ni bilo, kot da je policija spodbila ženske domov, voznik je pa peljal bus naprej.

Ako bomo imeli dvojni čas v državi, bo nastala velika zmešnjava

Columbus, O.—V senatni zbornici države Ohio bodo v torek glasovali, ako naj se po makne v državi Ohio čas za eno uro nazaj, kot smo ga imeli pred vojno. Ako bo senatna zbornica predlog odobrila, ga bo poslala v poslansko zbornico v nadaljno akcijo.

Legislatorji napovedujejo veliko zmešnjavo v državi, ako bomo spremenili čas. Vse federalne agencije, kot pošta, federalna sodnija, federalna rezervna banka, urad za kontrolo cen in sploh vse vladne institucije bodo poslovale še nadalje po sedanjem času.

Mestne sodnije, šole, okrajni in mestni uradi bi pa poslovali po novem času. Tako bi, prav za prav, nihče ne vedel, koliko je prava ura, kar bi povzročilo zmešnjavo. Toda zagovorniki spremembe časa, zlasti farmarji, trdijo, da bo pridobitev večja kot pa neudobnost.

TA ROPAR JE BIL ZELO IZBIRČEN

Salt Lake City.—Uzmovič se je splazil v hotel Astrican. Tam si je izbral lepo obleko nekoga gosta. Toda dopadle se mu niso naramnice, katere je odpel in lepo položil na posteljico.

Demonstracija kuhe

Marijina družba deklet vljudno vabi matere in dekleta na demonstracijo kuhe, katero bo podala The East Ohio Gas Co. jutri večer v šolski sobi sv. Vida. Udeležite se v velikem številu, ker bo jako zanimivo in podučljivo.

Naši vojaki

Pvt. John J. Hegler je prišel na dopust za 10 dni k svojim staršem, Mr. in Mrs. Joseph Hegler iz 1096 E. 72. St. Njegov naslov pri vojaki je: 826th Guard Squadron (A. V. N.), Mitchell Field, N. Y.

Za en dan je bil prišel večeraj na dopust korporal Henry Mivsek, sin Mr. in Mrs. Frank Mivsek iz 15904 Holmes Ave. Henry služi v Fort Knox, Ky. in se je pripeljal z letalom domov.

Sinoči je prišel za 7 dni na dopust korporal Henry Petan, sin Mr. in Mrs. Mike Karaba iz 20681 Fuller Ave. Henry služi v Fort Sheridan, Ill. Domov je dospel z letalom.

Prepotoval je 14,000 milj. Iz Miami, Fla. je dospel v Washington z vlakom v nedeljo zvečer. Začel bo delati na načrtih za zmago v 1943.

Washington, 31. januarja.—Predsednik Roosevelt se je vrnil nocoj v Belo hišo in bo začel takoj izvrševati načrte za zmago, za katero sta napravila vse podrobne načrte s premierjem Churchillom v Casablanci, Afrika. Predsednikov tajnik Early je malo pred osmo uro nocoj povedal, da se je predsednik vrnil in da je napravil zadnji kos poti z vlakom, to je iz Miami, Florida.

Predsednik je bil na potu 23 dni in je napravil večino potovanja z letalom. Prepotoval je najmanj 13,823 milj. O njegovem odhodu se ni smelo poročati do zadnjega torka zvečer in sicer dva dni zatem, ko sta s Churchillom končala svojo 10 dnevno zgodovinsko konferenco v Casablanci. V Washingtonu ugibljejo, če bo predsednik povedal narodu po radiju kaj več o svojem potovanju in konferenci s Churchillom, kot je bilo dozdaj poročano v časopisih.

Dozdaj je znano samo to, da sta se dogovorila o natančnih načrtih za ofenzivo proti osišču, v kateri bodo zavezniki zahtevali brezpogojno vdajo osiških sil. Predsednik je domov grede obiskal republiko Liberijo, nato je po letelu preko Atlantika v Brazilijo, kjer se je posvetoval s predsednikom Vargas. Od tam je poletel na Trinidad, kjer ima Zed. države svojo postojanko, ki brani Panamski prekop. V soboto večer je dospel v Miami, Fla., tam se je po vsedel na poseben vlak, ki ga je pripeljal v Washington.

40,000 gazolinskih knjžic ukradenih v N. Y.

New York.—Policija pomaga uradnikom OPA in tajnim agentom iskati 40,000 gazolinskih knjžic, katere so neznanci ukradli odboru za racioniranje v Long Island City. Ukradene knjžice so vredne za 11,000,000 galon gazolina.

POLJUB GA JE REŠIL SMRTI

New Orleans.—Pvt. Walter Geiner je rekel svojemu dekletu, ko sta se poslovila, naj počaka nekoliko zunaj pred hotelom. Kmalu je padla pred njo na tla vojaška suknja. Poglejala je kvišku in tam vidi vojaka, ki je stal pri oknu 8. nadstropja in se pripravljal, da skoči doli. Dekle mu zakliče, naj jo pred skokom v smrt še enkrat objame in poljubi. Tekla je gori v sobo, kjer se je vojak pripravljala, da skoči na oni svet. Stopil je z okna, da še enkrat dekleta poljubi, takrat so ga pa pograbile močne roke policije, katero je deklet naglo poklicala.

Nov grob

IV soboto popoldne ob 5:20 je umrla Frances Suhadolnik, stunajoča na 1232 E. 74. St. Bila je vdova po John Suhadolniku. Tukaj zapuščina edino hčer Mrs. Mary Skully, soprogo trgovca John Skullya na 3942 St. Clair Ave. Stara je bila 79 let in se je nahajala v Ameriki 32 let. Doma je bila iz Rakitne, roj. Mikuš. Bila je članica podružnice št. 25 SZZ. Truplo bo položeno danes popoldne na mrtvaški oder v Grdinovem pogrebem zavodu, 1053 E. 62. St. Pogreb bo v sredo jutro ob 9:30 v cerkev sv. Pavla na 40. St. in na Kalvarijo. Naj počiva v miru, preostali so žalje.

Višje cene mesu bomo dobili v kratkem času

Urad za kontrolo cen znannjanja, da bodo stopile v veljavo višje cene svinjini s 15. februarjem, govejemu mesu pa 1. marca. Nove višje cene telečjemu mesu in jagnjetini pa pridejo enkrat po 1. marcu.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

JAMES DEBEVEC Editor

Henderson 0628

Cleveland, Ohio

6117 St. Clair Ave.

Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland po pošti, celo leto \$7.50
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland po pošti, pol leta \$4.00
Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland po pošti četrt leta \$2.25
Za Cleveland in Euclid, po raznašalci: celo leto \$6.50, pol leta \$3.50,
četrt leta \$2.00
Posamezna številka 3c

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada \$6.50 per year. Cleveland by mail \$7.50 per year
U. S. and Canada \$3.50 for 6 months. Cleveland by mail \$4.00 for 6 months
U. S. and Canada \$2.00 for 3 months. Cleveland by mail \$2.25 for 3 months
Cleveland and Euclid by carrier \$6.50 per year, \$3.50 for 6 months,
\$2.00 for 3 months
Single copies 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1939, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

88

No. 26

Mon., Feb. 1, 1943

Nerodno ste povedali, g. Adamič

Iz poročila Slovenskega ameriškega narodnega sveta o obisku odbora v Washingtonu vidimo, kako je njegov častni predsednik Louis Adamič ustrelil neopravičljivega kozla in zdi se nam potrebno, da napišemo topogledno nekaj protifaktov, da ne bomo ameriški Slovenci ostali umazani pred ameriško javnostjo, zlasti pa ne pred ameriško vlado.

Oklestiti mislimo naslednje Adamičeve besede iz poročila: "Mr. L. Adamič je najprej pojasnil namen prihoda deputacije v Washington in je poudaril, kako ameriške državljane slovenskega rodu razburjajo častnikarska poročila o poklonih naše vlade Italijanom in Avstriji, zlasti grofu Sforzi in Otonu Habsburškemu. To pa ima naravni vpliv na nje, da izgubljajo, četudi nehoti, tisto navdušenje za sodelovanje s svojo vlado za zmago, zlasti za nakupovanje vojnih bondov, ki bi ga drugače kot navdušeni Amerikanci imeli in so ga imeli..."

Mi vprašamo g. Adamiča, kje je dobil dokaze za njegovo zatrjevanje, da "izgubljamo ameriški državljani slovenskega rodu navdušenje za sodelovanje s svojo vlado, zlasti za nakupovanje bondov?" Kdo si upa trditi, da ameriški Slovenci ne kupujemo vojne bonde z istim navdušenjem, kot smo jih od vsega začetka.

Izjavljamo, da kdor nekaj takega trdi, da: ali nalašč črni ameriške Slovence, ali pa ne ve, o čem govori. Nadalje izjavljamo, da ameriški državljani kupujemo vojne bonde in znamke, ne samo z istim navdušenjem, kot smo jih od vsega začetka, ampak jih kupujemo vedno z večjim navdušenjem in skušamo vložiti vanje vsak naš razpoložljiv dolar.

Da bo videl g. Adamič, kako veliko neumnost je znil v Washingtonu, ko je rekel, da ameriški Slovenci izgubljamo navdušenje za sodelovanje s svojo vlado, naj mu bo na tem mestu povedano, da sta prodala samo dva slovenska denarna zavoda v Clevelandu, to sta slovenska banka in slovenska posojilnica, v zadnji kampanji v decembru samo našim ljudem za nad \$550,000.00 vojnih bondov. Torej so naši ljudje kupili, potem ko so že prej vložili v vojne bonde privatno doma in pa z odplačevanjem v tovarnah na sto tisoče dolarjev, še več bondov, kot so jih kdaj prej.

Ko bi šli do vsakega posameznika, do vsakega delavca, trgovca, profesionista in obrtnika, pa do vsakega našega društva, pa bi lahko s številkami dokazali, da je govoril g. Adamič v Washingtonu veliko neresnico. Ako bi stopil g. Adamič nekoliko med naše ljudi, pa nekoliko povprašal, bi nikdar kaj takega ne trdil, ki je trdil. Ko bi stopil, na primer, samo v naš urad, pa bi videl tam častno priznanje zakladniškega urada našem podjetju, ker so se naši uslužbenci v decembru zavezali, da bodo dajali 10% od svojega zaslužka za vojne bonde. Ko bi pogledal še naprej na steno, bi tam videl drugo častno priznanje od zakladniškega urada, ker so se naši uslužbenci zavezali takoj od prvega dne, ko je naša vlada začela prodajati bonde, da bodo dajali gotovo vsoto ob vsakem plačilnem dnevu zanje in to že od decembra 1941.

Pa to je, g. Adamič, samo en slučaj, s katerim se ne mislimo bahati, ampak samo pokazati, da g. Adamič ne ve, kaj govori.

Zani so nam številni slučaj, ki so naši ljudje tekom kampanje za nakup bondov, ki se je vršila zadnji mesec, kupili za \$1,000 vojnih bondov in to posamezne družine. Na razpolago so imena, ki so nam znana.

Da ne bo ameriška javnost, zlasti pa naša ameriška vlada mislila, da je res tako, kot trdi g. Adamič, si upamo izjavljati, da naš slovenski narod v Ameriki ne izgublja navdušenja za sodelovanje s svojo vlado, ampak stoji 100% pri nji v njenem vojnem naporu in ji bo stal zvesto ob strani z vso svojo močjo do končne zmage.

Ako bi g. Adamič nekoliko bolj poznal ameriške Slovence, ako bi se nekoliko bolj gibal med njimi, bi vedel, da je malokatera narodnost v Ameriki tako zvesto vdana svoji vladi, kot smo ravno mi Slovenci. Mi se zavedamo, da smo v prvi vrsti Amerikanci, ameriški državljani in da je naša prva dolžnost storiti vse, kar od nas zahteva vlada. Pa ne delamo tega prisiljeni, ampak radi, iz lastnega nagiba, ker vemo, kaj je naša dolžnost, ker vemo, kaj vse je storila za nas Amerika.

G. Adamič, vzemite naznanje to-le. Ameriški Slovenci so dali v tej vojni na tisoče in tisoče svojih sinov na razpolago ameriški bojni sili in naš namen je, da teh svojih sinov ne bomo zapustili brez orožja, brez municije, brez hrane. Mi se zavedamo, da naši fantje potrebujejo vsega tega, da morejo voditi boj za poraz osiše in zavedamo se, da jih moremo najbolj podpreti s tem, ako kupujemo vojne bonde. Kako morete potem g. Adamič trditi, da ponehujemo kupovati vojne bonde? Kaj mislite, da bomo pustili svoje sinove na bojišču brez orožja? Torej če že ne iz drugega namena, moramo kupovati bonde že radi tega.

Ali hočete, g. Adamič, dokazov, da je na stotine naših fantov, predno je odšlo v armado, vložilo vse svoje prihranke v vojne bonde?

Mi smo že sili teh naših "državnikov," ki so postali kar čez noč naši "voditelji," ne da bi jih kdo za to postavil

ali izbral. Ako nas bodo še nekaj časa "vodili," nam bodo res vzeli dobro ime, ki smo ga imeli vseskozi.

Ako hočete Vi, g. Adamič, podajati kake izjave v svojem imenu, ako hočete pošiljati čestitke komunistom v Jugoslavijo, je to Vaša stvar. Odločno pa protestiramo, da bi govorili v imenu ameriških Slovencev, ker vidimo, da ne veste, kaj govorite.

Ne silite nas, da bomo morali reči: Bog, reši nas naših prijateljev, sovražnikov se bomo že sami...

BESEDA IZ NARODA

Rev. K. Zakrajšek:

Slovenska deputacija pri Hon. Sumner Welles-u

Dne 15. januarja je sprejel državni podtajnik Hon. Sumner Welles v svojem uradu v državnemu Departamentu deputacijo SANS-a, ki mu je prinesla resolucijo, ki jih je sklenil Slov. narodni kongres v Clevelandu 6. dec. 1942. Izročila mu je tudi posebno spomenico o slovenskem vprašanju naroda doma.

Hon. Sumner Welles je deputacijo sprejel zelo prijazno in z vidno naklonjenostjo. Pazno je poslušal, kar mu je deputacija povedala. Prav enako prijazno jo je tudi odslavlil, se ji zahvalil za obisk in jo prosil, da še pride.

Ta sprejem pri državnem podtajniku naše vlade je brez dvoma velik zgodovinski dogodek, ki ima zelo velik pomen, kakor za nas ameriške Slovence, tako tudi za slovenski narod doma. Zlasti na tri stvari naj opozorim:

1. Ta sprejem je nekako priznanje naše vlade velikega dela, katerega smo se ameriški državljani slovenskega rodu lotili s svojim kongresom in s svojim SANS-om. S tem je naša vlada priznala naš SANS za zastopnika in glasnika ne samo nas ameriških državljanskih Slovencev, temveč tudi slovenskega naroda doma, ki ves zaslužni in za svojo rešitev in za svojo bodočnost ne more ne govoriti, še manj pa delati, samo boriti se more kot lev junaško proti svojim zavajalcem. S tem pa vrši tudi veliko delo sodelovanja s skupnimi vojnimi naporu Zaveznikov za našo skupno zmago. Ta sprejem je pečat naše vlade na vse to naše delo.

2. Zagotovilo je naše vlade USA, da se bo zavzela za slovenski narod v domovini, da bo dobil po vojni vso svojo pravico, svojo svobodo, da bo mogel na strašnih razvalinah svoje uničene Slovenije začeti novo narodno, gospodarsko in kulturno življenje v lepšo bodočnost, kakor je bila njegova preteklega.

3. S tem sprejemom je pa dala naša vlada tudi veliko priznanje onemu velikemu delu, ki smo ga ameriški Slovenci izvršili do sedaj tako častno za razvoj, za procvit in blagostanje te naše velike nove domovine USA, bodisi s svojimi umskimi zmožnostmi, bodisi s svojimi žulji, od Barage pred sto leti do danes. Hon. Sumner Welles je namreč v svojem nagovoru poudaril, da ameriška vlada ve, da je mali slovenski narod dal Ameriki veliko velikih mož, ki so si stekli velike zaslugе za Ameriko. Amerika jim je za to delo hvaležna.

Zlasti te tri stvari so gotovo velikega pomena za naš državljanski slovenskega rodu tu v Ameriki, pa tudi velikega, morada še večjega pomena bodo za slovenski narod doma, da smo toliko njegovega uspeha lahko veselili.

Ameriški Slovenci smo zato hvaležni državnemu podtajniku Hon. Sumner Wellesu za ta sprejem, posebno pa za njegovo zanimanje za nas, ki ga je deputaciji tako jasno pokazal.

Svojo hvaležnost bomo pa brez dvoma pokazali najbolj s tem, da bomo v prihodnje še

Glas od podr. št. 32 SZZ

Za letos so si članice naše podružnice izvolile sledeči odbor: duhovni vodja Rev. A. Bombach; predsednica Frances Perme, 19664 Tyrone Avenue; podpredsednica Barbara Baron; tajnica Eva Majcen, 20250 Tracy Ave.; blaginjičarka Karolina Kaljope; rediteljica in zastavonošinja Ana Mikovič; nadzornice Barbara Baron, Ana Vrhovec in Mildred Stopar.

Cenjene članice naše podružnice ste tem potom prošene, da greste v vseh ozirih tem izvoljenim odborcem na roko in tako bomo skupaj delovali, kajti le v skupnosti je moč in napredek.

Posebno pa ste prošene, da redno plačujete svoj mesečni assessment ali članarino. Kajti to je najtežavnejše za tajnico, če zaostajate in zato pa tudi nobena noče prevzeti tega težavnega dela. (To smo skoro prisilili, da je še nadalje sprejela.) Če ne boste redno plačevali, bom šel ob tajnico.

Dalje ste tudi prošene, da se v velikem številu udeležite prihodnje redne seje, ki se vrši v torek 2. februarja ob pol osmih zvečer v navadnih prostorih. Na dnevnem redu imamo zelo važne zadeve, katere moramo rešiti. Ena izmed teh je ustanovitev nekakega dobrodelnega kluba, da bomo mogli zopet kaj pomagati državi in našim fantom-vojakom. Upam, da se bo vsaka zanimala za to in prišla z dobrimi nasveti na sejo, saj menda veste, da sam odbor ne more vsega sam napraviti in tako potem delo zaostane. Pozdrav in na svidenje,

F. Perme.

New York Times o uporu slovenskega naroda

Neomajna trdnost, borbenost in ogromne žrtve slovenskega naroda vzbujajo čedalje močnejši odmev v svetovni javnosti. Najvplivnejši ameriški list, The New York Times, pri naša danes izpod peresa publicista C. L. Sulzberger-ja na uglednem mestu obširen članek, posvečen izključno Slovincem, ki daje žrtvam in trpljenju našega naroda simpatično in pravično priznanje. Resnica prihaja na dan — počasi začnjen svetovna javnost spoznavati, da je naš narod vreden svobode in da jo kupuje z ogromnimi žrtvami in zaslugami za zavezniško stvar. Članek g. Sulzberger-ja prinašamo v celoti:

VSTAJA PROTI OSIŠČU PLANTI V SLOVENIJI
Gerilske čete in sabotaže se širijo proti sovražniku, ki skuša utrditi svoje pozicije za vse večne čase

London, 23. jan. V goratem ozemlju od Trsta in Soče do Madžarske, ter od Celovca do hrvaške meje, na ozemlju, ki je domovina preko milijona Slovencev, se nahajajo sile osiše zdaj v silnem boju, da bi si za večne čase zavarovale ne

le svojo obmejno oblast in sistem vladanja, temveč zaščitile tudi svoje narode. Dozdaj mirno, visoko izobraženo in verno prebivalstvo teh krajev se je vsled tega zagnalo v srčno in zagriženo politiko upora pod geslom: "SLOVENIJA IMA STOTINE LIDIC, TODA DESET TISOČ GERILCEV!"

Pred vojno, ki je podrla Jugoslavijo, so se nahajale velike slovenske manjšine na laškem ozemlju, deloma v krajih med Sočo, Trstom in Postojno, deloma pa v Južni Avstriji. Ko so Nemci zasedli Jugoslavijo, so si prilastili večji del severnih ozemelj te neodvisne države, vključno važnega železniškega središča Maribora in tako zaprli v meje rajha 850,000 Slovencev, Italijani so dobili za nagrado jugozapadni del s prestolnico Ljubljano in slovenskim prebivalstvom od približno 30,000 ljudi, medtem ko je pripadlo Madžarski 85,000 prekmurskih Slovencev.

Novi nacistični Gauleiter zasedenega ozemlja je orisal namen in cilj berlinske politike z naslednjo izjavo: "Od Fuehrerja Hitlerja sem dobil povelje: 'Napravite mi to zemljo zopet nemško.' To bom tudi storil."

Naselitev novih kmetov

Par tednov pozneje je dodal:

"Na jugu Stajerske bomo naselili novo kmečko prebivalstvo, in sicer nemško. To bo obrambni zid Nemčije v tem delu Evrope. Rajh bo prevzel otroke od njihovega drugega leta in skrbel za to, da bo njihova vzgoja zares in popolnoma nemška. Odpravili bomo tudi vsa stara verska naziranja in uvedli tukaj našo novo vero, vero nemške krvi in nemškega plemena."

In Steindl si je zavihal rokave, razpustil na tem katoliškem ozemlju meniške redove frančiškanov, jezuitov, kapucinov in benediktincev ter odprl koncentracijska taborišča v Mariboru, Begunjah, Celju in Laškem. Razglašeno je močnejše združene zveze in zaplenil njihova premoženja. Slovenski jezik je prepovedal v javnosti in celo v spovednici.

Preteklega avgusta so z dekretom iz Celovca razglasili, da je treba germanizirati vsa imena in uradno zapovedali spremeniti, n. pr. Bogoljub v Theophil, Bogomil v Gottlieb, Bojan v Hermann, Slávka v Aloisia, Zlatica v Aurelia. Vsem, ki bi se temu povelju upirali, to je, skoro celokupnemu prebivalstvu—groze z izpustom in deportacijo. Tisoče so izgnali v Srbijo, toda ko so jih tam tako toplotno in prijazno sprejeli in ko so se nešteti izmed njih pridružili gerilcem, so to ustavili in zdaj izgnance pošiljajo le še na Poljsko ali pa v Rajh. Na stotine so jih pomorili in vsi moški med 15 in 30 letom so bili vpoklicani na prisilno delo. Mnogo stotin mladih deklet so tetovirali "FMM," kar znači Freis Militär-Mädchen, ter jih poslali v prostitucijo za nemško vojsko.

Prenos nemške kolonije

Starodavna nemška kolonija Kočevarjev, ki se je nahajala v Kočevju in govorila nekakšen srednjeveški nemški dialekt, je bila prenešana, ko so njihovi kraji prišli pod Italijo, v odseke v bližini važnih železniških prog. Ti ljudje so priklenjeni na svoje nove domove in si iz strahu pred gerilskim maščevanjem, ne upajo nikamor v zaledje.

Italijani so v začetku, ko so prevzeli ozemlje, ki jim je pripadlo, poskušali pridobiti si naklonjenost prebivalstva z dobrohotnostjo in si tudi mislo upali preganjati vere; toda kmalu so začeli s trdo roko zatirati uporno prebivalstvo in se nahajajo dan vsak dan v novih bojih s saboterji in gerilci.

Madžari so prepovedali slovenski jezik v Prekmurju, vrgli v zapor vse intelektualce in zaplenili posesti, ki so z izvedbo agrarne reforme pripadla ljudstvu.

Naravna posledica tega postopanja je bila seveda, da se je spremenila mala domovina tega naroda, ki šteje med najbolj civilizirane v Evropi, v žarišče terorizma in meščanske vojne. Postopoma so se porajale in razvijale gerilske skupine v Julijskih Alpah, Karavanah in na Pohorju. Podtalno gibanje je intenzivno organizirano, povzroča sabotaže in pripravlja gerilske napade. Uporniške čete vseh političnih teženj so se organizirale, od pripadnikov Mihajloviča pa do komunistov najskrajnejše leve, a vse te pestre skupine imajo kljub svojim notranjim sporom skupen cilj, osvoboditi svojo zemljo in so izliv naporov in dela vseh strank.

Tako na primer omenja radio postaja Svobodna Jugoslavija, o kateri mislijo, da se nahajajo neke na Ruskem, obenem delovanje v Sloveniji bele garde generala Draže Mihajloviča in partizanske skupine Tomšić, ki nosi to ime v čast nekemu Slovincu, katerega so ustrelili kot talca zaradi uspešne sabotaže železnice Ljubljana-Kočvje in proge, ki vodijo v Karlovec.

Od osiše kontrolirano časopisje obtožuje mnoge katoliške socialiste, da se udeležujejo podtalnega rovarjenja. Partizani trde, da so njihove skupine v Sloveniji v rednem stiku z bosanskimi partizani in vlado, ki se je konstituirala v Bihacu.

Spopadi

Kljub spopadom, do katerih pride od časa do časa med gerilci — Italijani in Nemci si na vso moč priadevajo zanetiti spore med posameznimi gerilskimi skupinami—je ljudsko mišljenje z jasnostjo in doslednostjo odločeno za upor in celo oni kmetje, ki so še ostali na svoji zemlji, zmanjšujejo sami svoj pridelek in žanjejo le, kar potrebujejo sami za sebe ter tako sabotirajo izvoz v Nemčijo. Pod inspiracijo ruskih zmag se zdi, da partizani Osvobodilne Fronte najbolj napredujejo.

Da bi zavarovalo svoje bistvene važne zveze iz Trsta v Srednjo Evropo, je dalo osiše poskusi vse drevje v širini 150 jardov na obeh straneh železnice in je progo povsod močno zastražilo; kljub temu pa priznava časopisje osiše satega, da se neprestano dogajajo napadi. Ko so partizani začeli tiskati svoj lastni denar, so bile zasedbene oblasti prisiljene, da ta denar uradno proglašene neveljavnim in določijo kazni za one, ki bi ga imeli v rokah. V lekarnah dovoljujejo prodajo zdravil le kupcem, ki se nahajajo na posebnih seznamih, da bi tako preprečili vsako možnost zdravljenja gerilcev.

Partizani Osvobodilne Fronte so zajeli transporte italijanskega orožja in druge opreme. Iz ljubljanske banke so gerilci ukradli 1 milijon lir. Nekaj Italijanov, ki so bili ranjeni v spopadih, je slovenska zdravniška Ravnika usmrtila in potem napravila samomor.

Nacistični upravnik Kutcher je skušal, z jako majhnim uspehom, uvesti teoretične metode napram gerilcem ki s prebivalstvom prijazno ravna. Gerilci so mu poslali pismo, da so njihove edine delne jugoslovanske armade in da ve, da s njimi ravnati kakor to zahteva mednarodno pravo ako ne, se bodo maščevali nad nemškimi rodbinami. Lani je italijanski časopis Regime Fascista priznal izredni obseg odpora, ko se je pritoževal:

"Jasno je, da bi se gerilski boji hitro nehali, ako bi prebi-

valstvo hotelo sodelovati v jasko oblastjo tudi le en teden.

"Zavedati se je treba, da partizanski duh ni samo komunističen. To je nekakšna strahotna mešanica komunizma in nacionalizma, nekakšna sinteza Stalinovih gesel, v števih pridig in zdravih škrih funtov."

Tihotapljenje orožja

Akoravno poročila o bojiških gerilcih Slovincem malostevilstvo njihovih rodov ne posvečajo mnogo pozornosti, so vendar Slovenci, ki kažejo največjo vero, so zaradi tega ogorčeni, širokem mednarodnem ostajajo anonimni. Nedavno prejela jugoslovanska komisija iztihadapljenost iz pisma, ki zahteva, da javno glasi svoje zahteve glede pisma, štajerske in tržaške "Z DOKAZOM, DA SO CI IN ITALIJANI ŽE DOLGO STOLETJA RAZNARODILI SLOVENCE."

"Zakaj tako dobrohotni nati z Avstriji?" napisano pismo. "V zatiranju Slovinci se najbolj kruto obnašajo, da bombardirajo Gradec Dunaj, Dunajsko Novo in slična važna industrijska središča? Videti je, kakor velik del angleškega naroda vedno veroval v lepo prihodnost o dobrih Avstrijcih. Dalje na 3 straneh"

Ali se še spominjate, dinarji, kako smo plačevali dar nam je cimerkoniziral: "En mož!" Ta ni gledalo, če je na pot, leca, ali klop, ali mize, vseprek smo drli k mizi, se sedel visoko spoštovali pod kaprol ali narednik, di frajtar si nas je včeraj sodil, če ni bilo ravno kaj druge višje zverine v pr. Kdor je bil v tem dril, proti mizi našega sobotnega veljnika zadnji, ta je Midv vršiti, kar je že padlo izpi ku v glavo. Kdor bi me po sedanjih obsebnosti, sem bil da sem bil jaz vedno Tega O, ne, takrat smo drug drug, pili. Saj se nič ne hvali, sto pak če je Blažonova v mi Meniške trdila, da je Japček najlepši soldat "Posluh farah, je bilo že mih, ker Mica ni bila staj radodarna s pokloni. Goto imela tako dolg, kot telje kaj bom ljudi objedal o sor hrbtom.

Kar sem mislil poven pr to, da je treba tudi vane trški armadi privaditi vane naglo uboganje, da je m disciplina. Pfc. Ivan B m imel nekega dne vse to pias oblast čez fante v se. Pa je hotel fantičenota pravkar prišli od mien vlad navaditi na ta prelepi bluf, stan, in zakliče: "Naj se takoj pravi javi 20 mož za neko delo!"

Pa ni bilo tistega okrog njega, kot je m čakoval. Drug drugega dali in se suvali s komi meli. No, končno smo vendar zbralo dvajset, vse sicer nekoliko kislih javili, da so pripravili vse, kar jim bo ukazal gospod Ivan. Ivan si ogleda prvo, potem jim pa ukaže, da obrazom: "Vi boste sobi in lahko počnete dne, kar hočete. Vi obrnil k onim, ki se n jali za prostovoljno ste šli pa popravljati za barako."

ŽALOST IN VESELJE

Spisi Andrejčkovega Jožeta.

Tolovaji so oddirjali zopet di drugega orodja ne. Kovala sta razne naklepe, kako bi se bilo mogoče rešiti, ali kaj, ker sta bila še premalo znana za napravo tega poslopja; nobe-nega izhoda nista poznala, razun tega pa so bile tudi krog in krog razpostavljene straže. Okno njune stanice je bilo sicer koj pri tleh in tudi brez vsake zapore, ali držalo je na mostovih, kjer so vedno semtertje hodili sužnji; tudi jima ni bilo znano, kam drži ta mostovž.

"Prva potreba sedaj je," pravi Lavrencij Alešu, ko sta ležala na trdih tleh in si eden drugemu pogum vnela, "da se ne smeja dati nikakor okreniti naj počno z nama, kar hočejo. Najina nepremekljiva volja in ponosno obnašanje bode beja gotovo nekoliko v zadrego pripravilo; tudi ima, kakor sploh vsi takovi vladarji, precej strah pred Evropejci, kar sem zapazil na prvi mah, če ravno se ni hotel izdati. Rav-nati morava kot nama ne bi bilo nič mar, nikakoršne bojazni ne smeja kazati, kajti pri teh ljudeh človek največ opravi, ako kaže neustrašenost in pogum. Ako Bog da, tudi te sužnosti se bova otela."

"Ali večkrat sem slišal," odvrne Aleš, "da takovi vladarji svoje sužnje za vsako malo reš s smrtjo kaznujejo, in sicer s smrtjo po dolžih, grozovitih mukah. Jaz sicer nisem strahopetec, nikdar se nisem smrti bal, ali v tej luknji bi mi pa vendar ne bilo ljubo, ko bi me za ped okrajšali, ali pa nategnili na kol."

"Tega menim se ne bo ravno bati, vsaj tako brž ne, ker plačal naji je predrago, razun tega pa tudi brez vzroka nikjer ljudi ne pobijajo. Vem, da bi mu bilo najljubše, ko bi naju mogel zopet prav drago prodati; kolikor sem spoznal, je zelo denarja lakomen. Nisi videl, kako brž nama je ponudil prostost, ako bi se drago odkupila. Čakajte, rekli so že včasih modri možje vse bo prišlo, tedaj tudi nama drugega ne kaže, nego čakati."

Drugo jutro zopet pokliče bej svoja sužnja k sebi. — Aleš izvoli za svojega strežaja. Moral je namreč vsako jutro pomesti sobo, napraviti svojo gospodu črno kavo, potem pa sedeti cel dan pri durih in čakati, kadaj mu bode vladar pomignil natlačit čibuk ter ga nažgati, ali pa prinesiti sadje v majheni košari. To je bilo vsakdanje opravilo Aleševo. Težavno ravno ni bilo, ali dolgočasno za mladega človeka, polnega življenja, kot je bil Aleš. Lavrenciju, ki je bil že star in prekoren za strežaja, dal je drugi posel. Moral je oskrbovati mladega konja, katerega je bil bej ravno nekaj dni poprej kupil za visoko ceno, ker je bil zlahtnega arabskega plamena. Trdno je priporočil Lavrenciju, da ga mora dobro glešati ter ga privajati pohlevnosti, ker je namenjen v dar njegovi ženi, katero je dobil iz Carigrada od svoje-ga prijatelja. Aleš in Lavren-cij sta prevzela to novo, ne ravno preslavno službo ter jo opravljala zvesto, kolikor je bilo mogoče. Edina dobrot, katero jima je skazal njuni gos-pod, bila je ta, da sta smela zvečer skupaj spati. Tu sta življalo blagi pokoj, le Aleš Lavrencij nista mogla zatis-ti očesa, čeravno sta bila ze-ložnja. Kar se jima je do-ždevalo, vresničilo se je do-življalo popolnoma; postala sta jima v ptuji deželi, v daljni-ri, kjer jima je sijalo ma-rijo, kadaj rešiti se. Le-žanje ni bilo nikakoršne in tu-

1943	FEB.	1943
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28		

KOLEDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

FEBRUAR

6.—Društvo France Frešeren, št. 17 SDZ priredi plesno veselico v auditoriju SND na St. Clair Ave.

13.—Društvo Cleveland, št. 126 SNPJ bo priredilo v SND domačo zabavo ob priliki 33-letnice obstoja.

14.—Društvo Ribnica, št. 12 SDZ proslavlja 30-letnico ob-stanka v auditoriju SND na St. Clair Ave.

20.—Društvo Ložka dolina, plesna veselica v SND.

27.—Društvo Danica, št. 11 SDZ, plesna veselica v SND.

28.—Ivan Cankar, predstava

v SND.

MARC

28.—Progressivne Slovenke, krožek št. 3 priredi igro "Vr-nitev" v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

APRIL

18. (Cvetna nedelja) — Ju-goslovanska pomožna akcija, slovenska sekcija št. 2, priredi dobrodelno predstavo, katere ves preostanek bo šel za pomoč našim v stari domovini.

MAJ

2.—Mlad. pevski zbor SDD, Waterloo Rd. priredi koncert v auditoriju SDD na Waterloo Rd.

NEW YORK TIMES O UPO-RU SLOVENSKEGA NARODA

(Nadaljevanje z 2 strani)

prite jim oči, da bodo videli resnico."

Na stotine Slovencev, itali-janskih državljanov, ki se naha-jajo v Mussolinijevih vojskah, na vso moč podpira stvar zedi-njenih narodov. Mnogi tihotapi-jo orožje in ga dobavljajo geril-cem, drugi pa dezertirajo in se pridružujejo sovražnikom osi-šča. Več stotin Slovencev, ki so bili gajeti v Abesiniji in Libiji, se je že pridružilo zavezniškimi vojaškim silam na Srednjem Vzhodu. Nek vojak Zedinjenih Držav, rojen v Kaporeto in slo-venskega porekla, je bil ujetnik osišča, a pozneje zopet osvobo-jen v Severni Afriki, trdi, da se nahaja približno 40,000 Sloven-cev v italijanski armadi in da jih je več kot polovica v delayskih

bataljonih.

Skupina Slovencev na itali-janski obali v Trstu je izdelala načrt, da se takoj po premirju odpošlje slovenskim vojnim ujet-nikom v taboriščih v Severni Ita-liji, v Bergamo in Palamano, orožje in da se jih nato odpo-šlje v Gorico, kjer bodo tvorili jedro udarnih čet, okoli katerih se bo moglo zbirati prebival-stvo, da prepreči anarhijo, ki bi se mogla roditi iz sedanjih zme-šnjav, iz krvoprelitja in sovra-štva, katero povzročajo od Ita-lijanov podneteni notranji spori.

MAKE EVERY
PAY DAY
BOND DAY
JOIN THE PAY-ROLL
SAVINGS PLAN

Ameriško stražno letalo je obtičalo v snegu nekje na Alejskih otokih. To pa je le začasno, kajti moštvo je na delu, da ga izvleče iz snega. Silni snežni viharji zelo ovirajo stražno službo naših letalcev, a naša letala so tako izdelana, da prenesejo tudi največje ovire in stražna služba se vrši kljub še tako slabemu vremenu.

Na sliki vidimo kitajskega vojaka na straži med tem, ko mehaniki popravljajo ame-riško bojno letalo. Kitajci so pripravljani, da vsi in v vseh ozirih kar največ pomorejo svojim zaveznikom.

ZADNI VEČER

(Črtica. Spisal Fr. Ks. Meško)

A hipoma je postal. Zazdelo se mu je, da v izbi vendar ne bo mogel vstrpeti. In če ga oče ali žena zopet kaj poprašata, kaj jima naj odgovori?

Krenil je torej korak v stran. In polagoma je stopal proti skednju in parnam. Pred ko-larnico se je vstavil. Z napol mižečimi očmi je motril voze-ve in plug, kakor bi tuhtal, ko-liko se bode pač skupilo za nje. Čez nekaj hipov je zopet sto-pal dalje — tja povsem na ko-nec poslopj.

Pod hrastom ob cesti je zo-pet postal. ... Listje hrastovo je že rumenelo in se grbilo in zvijalo. Nekako tožeče je za-šumelo, ko je čez poslopjino streho pridrvel kak močnejši sunek vetra. ... Poedini listi so že odpadali.

Stoječ pod košatim vejevjem velikega drevesa, ki ga je zasa-dil kak praded njegov, je Za-jec še enkrat objel s svojim po-gledom poslopja, dvorišče, ves dom — še enkrat, kakor bi se v tihi temni noči poslavljaj od rodne zemlje in domače stre-he, od starega in ljubljene-ga bivališča svojega rodu, od dra-gih krajev, ki je v njih preži-vel neskrbne dni rlate mlado-sti, kjer so mu polagoma pote-kala skrbipolna leta močke do-be njegove. In oči so se mu pri-tem pogledu naplonile s solza-mi.

Petindesetletni mož se je naslonil na razkavo deblo hrastovo in v temni, tihi noči je zaplakal z zadušnim, a bol-nim in do smrti žalostnim gla-som.

In pekoče solze slovesa od rodne doma so polagoma pol-

zele in zdrkavale po grbavisko-rji doli proti tlom, poječ in ro-seč sveto rodno grudo, rodno zemljo — zemljo najbrž za ve-dno izgubljeno za rod Zajčev.

Ko se je mož izplakal, mu je bilo nekoliko lažje pri sre-u. Nekako mirnejše se je oziral krog sebe in tja gori na nočno nebo, ki so ga zagrinjale velike in slikovite gruče in skupine temnih oblakov.

Sedaj se je čutil že toliko mirnega, da si je upal iti v so-bo. Da, celo nekako zaželel si je, da vidi zopet otroka in ženo in očeta. In tako se je napotil nazaj proti hiši.

A stopal je vendar še poča-si. Sedaj, ko je mislil mirnej-še, se mu je zopet vsiljevala misel, ki mu je prihajala zad-nji čas tako često: "Kje je mo-ja krivda in kaka je? Da, kaj sem zakrivil, da je vsa ta nez-goda in nesreča prišla name in nad mojo družino?"

In Zajec je poklical samega sebe pred sodbo. Razgrnil je pred seboj svojega življenja dni — in priznati si je moral, da so bili dnevi polni dela in truda.

"Lenaril nisem. V tem sem nedolžen!"

In pozval je iz mračne pre-teklosti razne svoje čine, vsa dela svoja.

"Ali sem pil? — Ne, pijanec nisem bil. Često si niti za po-trebo nisem privoščil. ... Ali sem igral? — Ne, kart niti ne poznam. ... Ali sem se praval in toževal s sosedi? Ne! ... Ničesar nimam, če-sar bi se moral sramovati. Ni-česar si nisem svest, s čimer bi naravnost zaslužil to kazen. In vendar je prišla — prišla s ta-ko silo in težo!"

In spomin na to nezasuženo nesrečo ga je zopet užalostil. Stiskal ga je k tlom in ga silil k obupu.

A zavest, da tega ni sam za-krivil, da ni sam izpodkopal temelja svojemu domu, da ga ni porušil s svojo lenobo ali pijančevanjem ali z dragimi brezplodnimi pravdami — ta zavest ga je nekako dobrodej-no mirila, mu je nekako blaži-la veliko srčno boleost in olajše-vala težko butaro.

Dozdaj mu je dušo polnila vedno neka velika, nema jeza do one mogočne, nedoprek-ljive usode, ki ga je privedla tako daleč, do tega globokega pre-pada. Dozdaj mu je bilo, ka-kor bi se moral z vsem bitjem ustaviti ti usodi, se z vso močjo spuntati zoper njo, ji klju-bovati do zadnjega diha. ...

A zdaj uvideva, da vse to nič ne pomaga. In ko je ono veli-ko in mogočno boleost, ki se mu je nakopila v sre-u in duši ter ga brez nehanja mučila in mo-rila, ko je to boleost izplakal, se-daj mu je lažje. Prostejša di-ha. Sree njegovo je mirnejše.

Joža je z nekakim notranjim mirom vstopil v izbo. Na mizi je s slabim in drhtečim pla-menčkom gorela lojeva sveča domačega pridelka.

Neže ni bilo v sobi. Bila je v kuhinji. Tam je bila sama s svojo boljo in s svojimi solza-mi. Oče Štefan je pri peči dre-mal. Ko so zaškripala vrata, se je zdrnil ter dvignil glavo.

Motne in zajokane oči je vprašanje vprl v sina. In s tan-kim in drhtečim glasom je za-stokal "Joža — ali si ti? — Moj Bog, kaj bo z nami? Ah, ti moj sveti Bog, kam smo ven-dar prišli, kam smo prišli!"

Joža ni odgovoril.

Tonček je pri dedovih bese-dah zaspano in napol odprl oči. A takoj jih je zopet zaprl. Joža je stopil k peči. Kolikor mogoče rahlo in nežno je dvig-nil sinčka. Ponesel ga je k Mi-nici v posteljo.

(Dalje prihodnjič)

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

Zakaj je bil previden

O rajnem francoskem poslan-cu Renandu se pripoveduje to-le: Ko je Ranand iz svojega do-ma v pirenejskih gorah prišel prvokrat v Pariz, si je v neki gostilni najel nekaj sob in je takoj plačal najemnino v goto-vini 150 frankov. Gostilničar ga vpraša, ali ne želi pobotnice. "Nikakor" odgovori Ranand, tega ni treba, saj je to videl Bog. — "Vi še verjamete v Boga?" porogljivo vpraša go-stilničar. — "Seveda! In vi men-da tudi?" — "Jaz, gospod, ne verujem!" — "Tako!" odgo-vori poslanec, "potem seveda je treba previdnosti; prosim torej za pismeno potrdilo, da ste de-nar prejeli."

DELO DOBIJO

Sprejme se
Izkušene
Tool Makers
Machinists
in
Set-up men
Tudi ženske
za
Drill Press
in
Small Milling Machines
Prednost imajo oni, ki žive v
Collinwoodu.
International
Vibration Co.
16702 Waterloo Rd.
(x)

Auto Mechanics
Važno vojno delo.
Overhaul, Shop Work.
Plača od ure.
C C C Highway Inc.
2347 Orange Ave.
(27)

Ženska se sprejme
Zeli se dobiti žensko za či-ščenje, pranje in likanje. Stal-no delo. Pokličite Iv 2460. (27)

Dobra služba
Sprejme se priletno vdovo, ki bi varovala dva otroka. Ze-lo lahko delo in dober dom. Zglasite se na 961 Addison Rd., kjer boste zvedeli naslov. (26)

MALI OGLASI

Soba se odda
Oda se opremljena soba po-štenemu moškemu. Zglasite se na 5801 Dibble Ave. (26)

Za varstvo otroka
Rada bi varovala otroka čez dan na svojem domu. Vprašaj-te Mary Intihar, 1003 E. 66. Place. (26)

Hišni posestniki

si lahko prihranijo veliko vsoto denarja pri plačevanju
INCOME TAX
ako se račun uredijo pravilno po zveznih zakonih.

Obrnite se na

odvetnika

Wm. J. Kennick

6506 St. Clair Ave.

(poleg Želotovega podjetja)

Uradne ure od 4 do 8 zvečer.

V soboto od 10 zjutraj do 8 zveč.

Za druge ure pokličite HE 2383

WIDGOY'S PHOTO STUDIO

485 East 152nd St.
Se priporočamo za izdelavo vseh vrst slik po zmerni ceni. Odprto ob nedeljah

Prijatel's Pharmacy
SLOVENSKA LEKARNA
Prescription Specialists
Vogal St. Clair Ave. in E. 68th
ENDicott 4212

JUNAKINJA IZ ŠTAJRA

PREVEL DR. JOS. JERSE

Stal je tu ter čakal, dokler bi ne ugasnila zadnja luč; ponočni veter mu je napihoval plašč, netopirji so frfotali okoli njegovega bledega meniškega obraza.

"Če bi te še ne poznal, morilka, ki sem ti ubežal, sedaj te poznam do dna!" je siknil. "O človek, ki nosiš suženjsko obleko, katero sem nosil tudi jaz, udari te Bog, ki ga izkušas in se upiraš mojemu dragemu gosposdu, ki je za Jezusom najboljši izmed človeških otrok. V kužno gnezdo boš romal, da nas boš vse okužil, in pri tem ti naj pomaga vlačuga, ki se ti je tako sladko nasmejela. Le stori to, povem ti: dalje, kakor do vislice, ne prideš."

V župnišču je ugasnila zadnja lučica. Na temnih potih so nevidno molili pobožni dekliški glasovi, ki so pojemale v vetru. Kakor se je nekoč v temni noči plazil izdajalec Judež Iskarijot čez potok Cedron, tiho kakor senca se je priplazil skozi cerkvena vrata odpadnik Kern ter se je potem podal v Vogelzang, stanovališče mestnega sodnika.

X. Onstran mestnih okopov stoji mogočni sodnikov grad, čegar vogelni stolpi in slemena kipe proti nebu v temno noč. Grajska okna so nocoj še razsvetljena ter zro kakor velika svetla očesa dol v mesto, kjer še ni zamrlo v ponočnem miru votlo, tesnobno in plašljivo šumenje in vrvenje.

Na sodnikovi pisalni mizi gorita dve voščeni sveči. Po trdem, težkem dnevu, ob katerem si ni privoščil niti trenutka počitka, dela sodnik še v pozno noč: Piše pisma raznim možem, ki jih imenuje za kužne komisarje. Samo strupenim luteranom zaupa to službo. Pri sveti Krv! Nikoli več naj kak katoličan ne opravlja v Štajru zaupne, častne službe! Nikoli več ne!

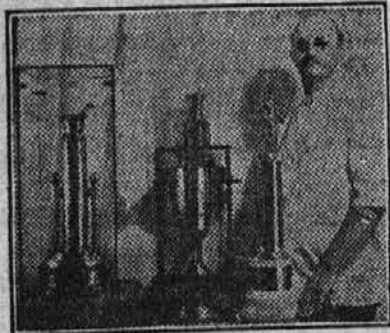
Kakor vihar v skalnatih gorah razsaja srd v Hendelovih prsih. . . Ti katoličani, predvsem pa ta menih Albert, ki je prvi in edini obrizgal njegovo kužno postavo s svojim jeziki.

VSE KARKOLI

se potrebuje od zobozdravnika, bodisi izvlečenje zob, puljenje zob in enako, lahko dobiti v vaše polno zadovoljstvo pri dr. Zupniku, ne da bi zgubili pri tem dosti časa. Vse delo je narejeno, kadar vam čas dopušča. Uradni naslov:

DR. J. V. ZUPNIK

vhod na 62. cesti, Knausovo poslopje. (Jan. 28, Feb. 1, 4)

Preizkušena zdravila proti glavobolu

Mandel's Headache Tabs

1. Ustavi glavobol
2. Uredi želodec
3. Ojači živce
4. Odpomoč ženskemu zdravju

CENA 50¢

MANDEL DRUG STORE

SLOVENSKA LEKARNA

15702 Waterloo Rd.

CLEVELAND, O.

Pošiljamo tudi po pošti

kom, ki je strupenejši kakor gadov, kakor modrasov jezik.

"Hendel, kakor gore te bo težil dan." Tebe bo težil, far! Le pazi, papeški psovač! Samo ena kapljica še, in mera bo polna — potem pa kliči svoje-ga Gospoda Boga in svojo Marijo, vse bo zastonj!

V svitu gorečih sveč nekako čudno izgleda soba, povsem drugačna, kakor po navadi. Zdi se, kakor bi letale spake nad omaro, pa to so le izrezani listi na slemenu; zraven srepo zre ženska glava z dolgimi lasnimi trakovi na moža ob pisalni mizi, to je vrat harfe.

Tudi mož ob pisalni mizi je ves drugačen, kakor po dnevu. Na črnobradatem obrazu se mu svetijo oči, kakor bi bil zel duh, in od smaragda na njegovem prstu odseva skrivnostna ognjena lisa, ki se trese na stropu. . .

Nekoliko sob od njegove delavnice proč je spalnica, ki je nocoj še razsvetljena. Zakonska postelja je postлана in plavalasa Helena leži zakopana v flamske rjuhe in francosko sviter pritiska na svoje srce drobno deklico, kakor bi jo hotela obvarovati pred — bognasvaruj — črno smrtjo.

Tiho se plazi hišna skozi sobo, ki jo medlo razsvetljuje oljnata lučka, ki brli v zlatem kozarcu. Previdno drži lopatico nad plamenom, v katerega vlija iz kristalnate steklenice rožno vodo. V ognju boljčijo zlate solze, dragoceni jantarjevi biseri, in po sobi se je razširjal mameč vonj, čegar vsaka unča velja najmanj cekin.

Gospa v postelji vzdihuje: "O, to še ni pravo, treba je še nekaj zraven. Pa se ne morem spomniti, česa še manjka. Pa sem za gotovo slišala od svoje babice: tri stvari je treba žgati, da dim prežene kugo. Jantar, rožno olje — oh! Ne pade mi v glavo," je vzklíknila. Potem je tožila ženska, ki je ležala v postelji cvetoča kakor roža, da ima mrzle noge in da jo tišči v prsih. . .

Oh, sedaj ji je prišlo na misel. Pravi safir, ki ga je treba nositi za vratom, obvaruje pred kugo. "Čilka, prinesi mi moje nakitje . . . ne, poklič! sem mojega soproga! Nočem spati brez njega . . . oj, zakaj ne pride . . . mene je strah in groza . . . li naj sama tu obupam?"

Hišna je položila svoji roki na prsi in se je tresla groze, ko se je plazila proti sodnikovi pisalni sobi.

"Milostivi gospod," je šepetala, "milostiva gospa prosi." "Kaj hoče?" je osorno vprašal sodnik; tam v stran je prisluškovala Helena v postelji . . . a kako ljub ji je ta glas, če je tudi rezek in osoren. . .

"Naj počiva," je nejevoljno rekel. "Imam opraviti. Li sedi?"

"Ne, v postelji je," je šepetala deklica.

"Naj torej spi."

Držal je pero v roki ter je prisluškoval proti oknu, ob katerem so šumljale pomladna drevesa. S studom in grozo je ravnokar slišal zvoniti katoliške zvonove, zdelo se mu je, da začenjajo vnovič. Pa se mu je samo zdelo.

"Sicer pa povej mi, kakšno smrdljivo šaro pa zažigate tam — Smrdi do sem — da je grozila!"

Deklica je jecljala "Rožno vodo — in jantar. — Proti kugi!"

Zadrl se je nad njo "Odpri-te okna! V taki strupeni sopo-

ri jo mora dobiti, kdor je še nima!"

Hišna se je hitro odstranila. Sodnik je zavijtel zvonec, morsko vilo; rezko je šinil njegov glas po mrtvi hiši.

Trešč se je ponižno pristopil služabnik. Hendel mu osorno pravi:

"Je-li moj sin, lajtnant, že tu?"

Toda v tistem hipu zapeketajo spodaj pod drevesi kopita, prav sedaj brzo prihaja. Po stopnicah gori odmevajo glasni, bojevitni koraki. Ves zasopen stopi Henrik v sobo.

"Tukaj sem, oče, kaj zapovedujete?"

Oče pravi: "Mnogo, čuj! Danes te pa zares podim okoli, kajne?"

Potrepljal ga je po rami. "Si li truden?"

"Kaj še, truden. V Lincvam jašem, če hočete."

"Imenoval sem komisarje zoper kugo. Tu so pisma, imenovanja zanje; samo tebi

jih izročim, ker je strogo zapupna zadeva. Do polnoči jih morajo imeti v rokah."

Henrik je vtaknil pisma v nedrje.

"Do polnoči; malo časa je, pa bo že šlo," je odvrnil Henrik.

"Imenovani gospodje naj pridejo jutri zjutraj ob šesti uri pred katoliško župno cerkev, ki jo bom dal zapreti in z mojim pečatom zapečatiti. Ob pol osmih pa bomo sodili ono deklo, ki je baje izvršila detomor, saj veš. Po sodbi ostane svet skupaj, da se posvetuje o varnostnih naredbah zoper kugo. Vse to stoji v pismih. No, tri stoji tudi, kar moraš še posebej ustmeno povdiniti, da bo di prva in zadnja skrb komisarjev, da kar najstrožje pazijo na papeško zalego. Ti psi so sklenili, okužiti mesto. Povej jim o nagnusnem sklepu, v procesiji nesti v mesto okuženega mrliča. Dobro postavi besede, saj znaš. Naj skrb za svoje

življenje in naj se ne obotavljajo stopiti na prste tej sramotni sodrgi!"

Mladi človek je pogledal svojega očeta in je polglasno rekel: "Je-li bil to vendarle kužen mrlič?"

"Gospodje papežniki so si stvar dobro zamislili," je zasmehljivo rekel Henrik. "Goto vo so hoteli," da bi se mi krivoverci nabasali s kugo, da nas bo v večjo čast in slavo božjo mesto rešeno, da se bodo potem zopet po mestnem trgu izprehajale svinje, po mesnicah pa podgane, kakor se je godilo

pod katoliškimi gospodarji." "Saj res! Menihi pa s skrinjami za odpustke!" se je močno zasmejal sodnik.

"Ti!" ga je nakrat hripavo vprašal, medtem ko je dušil jezo, ki ga je močno grabila. "Slišal sem zvonjenje. Kaj so zopet počeli? So li imeli božjo službo?"

"Ne vem," je odvrnil mladi mož. "Baje jim je nekdo pridigal, potem pa so zopet molili raznovrstne litanije — tako vsaj se mi je reklo."

"Pridigal! Albert!"

Sodnikove oči so streljale

blisk in ogenj. "O čem je pridigal?" je nel. "Li ne veš? Li nisi bil tri?"

"Nočem prisluškovati," vitko roko odbijajoč od sebe Henrik. "Prisluškujejo . . . Kaj me brigajo njihovi si. Se nikdar nisem bil v liški cerkvi in tudi nikdar pojdem, kakor ne mara gledati koščenice."

"V vojnih časih vohun pov, lahko je junak," je liko nejevoljno odgovoril. (Dalje prihodnjij)

Finančno poročilo stanja North American Bank Co.

Cleveland, Ohio

31. decembra, 1942

PREMOŽENJE:

	1941	1942
Gotovina na rokah in v bankah	\$ 487,935.56	\$ 930,892.82
U. S. vladne obligacije	632,532.83	524,695.74
Posojila in diskonti	649,416.23	863,724.45
Drugi bondi in sekuritete	320,547.35	275,483.96
Drugo premoženje	6,830.21	7,386.66
Skupaj	\$2,097,262.18	\$2,602,183.63

OBVEZNOSTI:

	\$ 100,000.00	\$ 100,000.00
Osnovna glavnica		
Capital Debentures	70,000.00	65,800.00
Rezervirano za Capital Debentures,		
obresti in odplačila	879.46	3,677.45
Preostanek in nerazdeljeni dobički	66,988.05	67,417.21
Vloge	1,668,068.28	2,015,522.78
Javni skladi	180,000.00	339,614.36
Druge obveznosti	11,326.39	10151.83
Skupaj	\$2,097,262.18	\$2,602,183.63

Sekuritete v vsoti \$336,460.25 so obvezane za varnost javnih skladov, kot dopuščeno po zakonu

CLANI FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

Člani Cleveland Clearing House Association

Ali iščete delo?

Ako iščete delo v kaki tovarni, ki izdeluje vojne potreščine

NE POZABITE NAJPREDJ POGLEDATI
V KOLONO NAŠIH MALIH OGASOV!

SKORO VSAK DAN IŠČE KAKA VOJNA
INDUSTRIJA TE ALI ONE VRSTE DELAVCEV

★ ★ ★

VOJNE INDUSTRIJE, KI OGLAŠAJO V TEM
DNEVNiku IŠČEJO . . . POMOČ!

Kadar vprašate za delo, ne pozabite omeniti, da ste videli
tozadevni oglas v Ameriški Domovini

VSE VRSTE MODERNEGA ZOBOZDRAVNIŠTVA

po najbolj zmernih cenah in na kredit

Eden najfinjših in najbolj opremljenih uradov v severovzhodnem Clevelandu, pripravljen postreči pacijentom z najnovejšimi metodami v PLOŠČAH — IZRUVANJU — FLOMBIRANJU — MOSTOVH — CISCENJU — X-ŽARKI — PLIN — ANALGESIA

DR. S. L. SPIKELL

vogal St. Clair Ave. in 105 St.

(Nad Standard Drug Store — vhod na E. 105. St.)

Tel. GL 3322. Ure: dnevno 10 dop. do 1 pop; 2 pop. do 8 zveč.

ZENINI IN NEVESTE!

Nasha slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pri-dite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave.

HEnderson 0628